

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми

Освітня програма		Соціальна педагогіка
Спеціальність	231	Соціальна робота
Галузь знань	23	Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №__ від “_” ____20__р.

м. Івано-Франківськ

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	<u>(0342)-57-00-05</u>
E-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій Очні консультації: понеділок, 13.30 – 15.00, загальна кількість годин - 20 Онлайн консультації: групи у вайбері (за потребою студента)
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми» вивчається студентами на четвертому курсі за освітнім ступенем «бакалавр» у восьмому семестрі. Передбачає ознайомлення з проблемами обдарованості, різновидами загальної та спеціальної обдарованості, психолого-педагогічною підготовкою педагогічних працівників для роботи з обдарованими дітьми.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми» – розширити знання студентів з питань обдарованості, різновидами загальної та спеціальної обдарованості, особливостями обдарованих дітей та молоді, організацією навчання і виховання розумово обдарованих учнів. Завдання курсу спрямовані на: - обґрунтувати проблеми обдарованих дітей в педагогічній теорії та практиці, - навчити студентів враховувати індивідуальні особливості обдарованих дітей та молоді, -ознайомити з основними принципами, методами та формами роботи з обдарованими дітьми з врахуванням індивідуального розвитку дитини, - обґрунтувати особливості роботи соціального педагога з сім'єю обдарованої дитини.	
4. Компетентності	
У результаті вивчення курсу «Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми» студенти зможуть набути	

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати проблеми у процесі навчання, виховання та психолого-педагогічного розвитку обдарованої особистості, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності соціального педагога у взаємодії з школярами.

Загальні компетентності: здатність розробляти моделі, соціальні проекти, оцінювати та забезпечувати якість діяльності фахівця соціально-педагогічної сфери під час вирішення проблем обдарованої дитини і моделей поведінки школярів, виявляти ініціативу, здатність до дії в новій ситуації, генерувати нові ідеї і міжособистісної взаємодії, працювати в команді.

Фахові компетентності: здатність до аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи; здатність до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення соціальних конфліктів.

5. Результати навчання

Студенти мають вміння :

- Працювати з обдарованими дітьми та молоддю,
- діагностувати рівень інтелектуальної та творчої особистості,
- надавати рекомендації педагогам та батькам щодо навчання та виховання обдарованих дітей,
- Здійснювати навчання і виховання обдарованих дітей з врахуванням їх індивідуальних особливостей,
- Надавати консультативну допомогу батькам з приводу специфіки виховання таких дітей.

Студенти мають знати:

- Характеристику обдарованості людини, специфіку кожного із видів обдарованості,
- Особливості обдарованих учнів, проблеми їх соціалізації,
- Форми і методи роботи з обдарованими учнями,
- Методи діагностики інтелектуальної та творчої обдарованості.

Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
8	Соціальна педагогіка	Четвертий	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Сутність проблеми обдарованості Тема 1...Теоретичні аспекти обдарованості	Лекція (проблемна лекція) Семінарське заняття		2	Максимальна оцінка - 5 б. (під час опитування на семінарі або за підготовки презентацію доповіді)	Тиждень

Тема 2. Типи, види та рівні обдарованості	Лекція (лекція-бесіда) Семінарське заняття	3, 11,14,16	2		Тиждень
Тема 3. Поняття інтелекту, його структура та різновиди	Лекція Семінарське заняття	9, 10, 11, 15,16,17.	2		Тиждень
Тема 4. Творча обдарованість	Лекція Семінарське заняття	3,8,18,19	2		Тиждень
Тема 5. Спеціальна обдарованість	Лекція Семінарське заняття	2,5,7,8,10			Тиждень
Змістовий модуль 2. Особливості соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми. Тема 1. Психолого-педагогічні особливості обдарованих дітей та молоді.	Лекція Семінарське заняття	3,9, 11, 13, 15, 19	2		Тиждень
Тема 2. Проблеми виявлення обдарованих дітей	Семінарське заняття	3, 11, 15, 16	2		Тиждень
Тема 3. Проблема диференційованого навчання обдарованих дітей	Семінарське заняття	14,15,16,17	2		Тиждень

Тема 4. Концептуальні моделі та технології навчання обдарованих учнів.	Семінарське заняття	3,4,5,8	2		Тиждень
Тема 5. Система супроводу обдарованих дітей	Семінарське заняття	14,15,16,17	2		Тиждень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за семінарські, практичні заняття – 25 балів, за контрольну роботу – 20 балів, за самостійну роботу – 5 балів; екзамен – 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	<p>Концептуально точно висвітлення питань. Виконання контрольної роботи у письмовому вигляді, її зміст та оформлення повинні задовольняти наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завдання мають бути рівнозначної складності, розв'язання яких потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни, на виконання яких необхідно до двох академічних годин (одна пара); - усі завдання контрольної роботи мають мати професійне спрямування, а їх вирішення – вимагати від студентів не розрізнених знань окремих тем і розділів, а їх інтегрованого застосування.; - завдання контрольної роботи, як правило мають розпочинатися словами, а саме: визначити..., обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку... і т. п. <p>При їх вирішенні студент повинен продемонструвати не лише репродуктивну, а творчу діяльність</p> <p>Можливе проведення контрольної роботи у вигляді тесту, її зміст та оформлення мають задовольняти вимогам.</p>				
Семінарські заняття	Оцінювання відбувається за п'ятибальною шкалою. На кожному семінарському занятті оцінювання здійснюється на основі таких критеріїв: відповідність змісту виступу студента до змісту питань, що обговорювалися на семінарі; активність студента на семінарському занятті; умінь вести дискусію; толерантність при веденні дискусії; обґрунтованість власних суджень; посилення при дискусії (виступах) на першоджерела; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання вузлових проблем, практичних задач тощо; вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті;				

	<p>вміння використовувати наочні наявні засоби; вміння робити презентацію з вибраної теми з використанням комп'ютерних технологій; вміння представити результати самостійної творчої роботи.</p> <p>Глибину знань студентів з теми семінарського заняття перевіряється шляхом написання самостійних робіт, термінологічного диктанту тощо.</p> <p>Максимальна оцінка - 25 балів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умови допуску до підсумкового контролю(екзамен) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування лекційних, практичних занять, виконання вчасно самостійної роботи, написання рефератів, тестів та підсумкової контрольної роботи).</p> <p>Для допуску до екзамену студент має виконати всі завдання та набрати впродовж семестру мінімум 50 балів.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Соціально-педагогічна діяльність з обдарованими дітьми» передбачає <i>лекційні заняття</i> не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове; <i>перездачу усіх пропущених семінарських та практичних занять</i>, без поважних причин. Студенти зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме: опрацювання теми, виконання самостійної роботи, письмових завдань. Якщо студент не відпрацював 50% занять, він має скласти тести (на платформі дистанційного навчання) після чого буде допущений до складання підсумкового контролю.</p> <p>Викладання курсу та взаємодія із студентом ґрунтуються на політиці академічної доброчесності.</p> <p>Обов'язковим є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Василькова, Ю. В. Методика и опыт работы социального педагога : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений. / Ю.В. Василькова. – 2-е изд., искр. – М. : Академия, 2004. – 160 с. 2. Гончарук, Ю. А. Організація роботи з обдарованими дітьми / Ю. А. Гончарук // Директор школи. – 2006. – № 25. – С. 27–28. 3. Зазимко, О. В. Основні теоретичні підходи до визначення обдарованості / О. В. Зазимко // Обдарована дитина. – 1998. – № 8. – С. 5–14. 4. Капська, А. Й. Соціальна педагогіка / А. Й. Капська. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с. 5. Киричук В.О. Соціально-педагогічне проектування розвитку обдарованості учня в системі взаємодії учасників навчально-виховного процесу / В.О.Киричук // Освіта та розвиток обдарованої особистості: Щомісячний науково-методичний журнал. - № 6 (37). – К., 2015. – С. 68-72 6. Костюк, Г. С. Здібності та їх розвиток у дітей / Г.С. Костюк. – К. : „Знання”, 1963. С. 52–60. 7. Кульчицька, О. І. Специфіка дитячої обдарованості / О. І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2001. – № 1 – С. 3 – 10. 8. Лук'янчук Н. Види обдарованості в системі проектування розвитку особистості / Н. Лук'янчук // Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави: матеріали III Міжнар. наук-практ. конф., (Київ, 21 верес. 2010 р.) / Київський інститут обдарованої дитини. – К.: Київський інститут обдарованої дитини, 2010. – С. 145-151. 9. Лукашевич О.М. Технічна обдарованість: ціннісна регуляція розвитку / О.М.Лукашевич // Обдарована дитина. - № 2. – 2002. – с. 17-23. 	

10. Мельник М.Ю. Психологічні особливості професійного самовизначення обдарованих дітей / М.Ю.Мельник // Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави: матеріали III Міжнар. наук-практ. конф., (Київ, 21 верес. 2010 р.) / Київський інститут обдарованої дитини. – К.: Київський інститут обдарованої дитини, 2010. – С. 152-156.
11. Нестерук-Володимирець О.В. Вирішення соціально-психологічних проблем обдарованих дітей підвищення їх комунікативної культури та розвиток їх емоційного інтелекту засобами корекційно-розвивальної і консультативної роботи практичного психолога позашкільного навчального закладу / О.В.Нестерук-Володимирець // Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави: матеріали III Міжнар. наук-практ. конф., (Київ, 21 верес. 2010 р.) / Київський інститут обдарованої дитини. – К.: Київський інститут обдарованої дитини, 2010. – С. 171-176.
12. Овчаренко, К. І. Організація роботи з обдарованими дітьми. / К. І. Овчаренко // Психолог. – 2004. – № 37 – С. 12–17.
13. Онацький В.М. Спостереження як засіб вивчення академічно обдарованих дітей / В.М.Онацький // Обдарована дитина. – 2005. - № 2. – С. 44-54.
14. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості: [монографія] / Р.О.Семенова, Л.О.Музика, Д.К.Корольов та ін.; [за ред. Р.О.Семенової]. – К.: Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 228 с.
15. Пашнев Б.К. Психодіагностика обдарованості / Б.К.Пашнев. - Х. Вид. група «Основа» «Тріада+», 2007. – 128 с.
16. Подшивайлов Ф.М. Мотивація досягнення та рівень розвитку інтелектуальних здібностей старшокласників / Ф.М.Подшивайлов // Освіта та розвиток обдарованої особистості: Щомісячний науково-методичний журнал. - № 4 (35). – К., 2015. – С. 42 – 46
17. Романюк, І. М. Навчальні тренінги як ефективний засіб формування комунікативних умінь майбутніх соціальних педагогів / І.М. Романюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія» / Редкол. Д. О. Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2013 – Вип. 192. – Ч.2. – С. 121-128
18. Сенчишак Л.В., Сливінська Т.О. Психолого-педагогічний супровід роботи з обдарованою дитиною: методичний посібник. / Л.В.Сенчишак, Т.О.Сливінська. – Миколаїв, 2008. – 76 с.
19. Струтинська Г.В. Обдарованість і творчість: орієнтири взаємодії / Г.В. Струтинська // Психологічна газета. – 2007. - № 14. – С. 20-23.
20. Трибулькевич, К. Г. Виховання обдарованих: гуманістичний аспект //Навчання і виховання обдарованої дитини: теорія та практика. Збірник наукових праць. Випуск 2. – К.: Інститут обдарованої дитини АПН України, 2009. – 276 с.
21. Яковчук, М. М. Розвиток обдарованості: практичний досвід. / М. М. Яковчук // Обдарована дитина – 2006. – № 9. – С. 23 –25.

Викладач Протас О.Л.